

**Besluit
Openbaar**

Ons kenmerk: ACM/DTVP/2015/207244_OV

Zaaknummer 15.0749.40

Datum: 10 december 2015

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 27f, tweede lid, Loodsenwet tot vaststelling van de tarieven en vergoedingen voor overige diensten en taken, als bedoeld in artikel 27a Loodsenwet voor het jaar 2016

I. Verloop van de procedure

1. Op 15 juli 2015 heeft de algemene raad van de Nederlandse Loodsencorporatie (hierna: NLc) bij de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) een voorstel ingediend voor de tarieven en vergoedingen voor de overige diensten en taken als bedoeld in artikel 27a Loodsenwet (hierna: het Tariefvoorstel).
2. In dit besluit beoordeelt ACM of zij de tarieven en vergoedingen voor de overige diensten en taken (hierna: de Tarieven) kan vaststellen conform het Tariefvoorstel, dan wel deze, ingevolge artikel 27g Loodsenwet (hierna: Lw), in afwijking van het Tariefvoorstel dient vast te stellen. Het onderhavige besluit beperkt zich daarmee tot de tarieven en vergoedingen voor de overige diensten en taken als bedoeld in artikel 27a Lw.

**II. Wettelijk kader
Loodsenwet**

3. In artikel 27a Lw is onder meer bepaald dat de tarieven voor het verrichten van andere diensten die bij of krachtens de wet bij uitsluiting aan registerloodsen zijn opgedragen, onderscheidenlijk de vergoedingen voor de taken die bij of krachtens de wet aan de algemene raad of een regionale loodsencorporatie zijn opgedragen, worden vastgesteld overeenkomstig hoofdstuk VIA (Tarieven en markttoezicht).

Wettelijke bepalingen omtrent de vaststelling van tarieven

4. Ingevolge artikel 27c, eerste lid, Lw doet de NLc ACM een voorstel voor de Tarieven.
5. Het Tariefvoorstel dient ingevolge het tweede lid van artikel 27c Lw te worden opgesteld met inachtneming van het uitgangspunt dat elk afzonderlijk tarief redelijk en non-discriminatoir is.

Besluit Openbaar

6. In artikel 27c, zevende lid, Lw is bepaald dat het Tariefvoorstel als bedoeld in het eerste lid met betrekking tot andere tarieven dan de loodsgeldtarieven voor elk afzonderlijk tarief kostengeoriënteerd is. Een voorstel dient een onderbouwde raming van de kosten en omzet te bevatten voor elke afzonderlijke dienst of taak.
7. Ingevolge artikel 27f, tweede lid, Lw stelt ACM de Tarieven bij besluit vast.
8. Ingevolge artikel 27g, eerste lid, Lw stelt ACM de Tarieven vast in afwijking van het Tariefvoorstel indien het voorstel naar het oordeel van ACM:
 - a. niet voldoet aan de bij of krachtens de artikelen 27c tot en met 27e gestelde eisen;
 - b. in onvoldoende mate bijdraagt aan het bereiken van de meest efficiënte werkwijze van registerloodsen en de productiviteit en kwaliteit van de loodsdienstverlening, of,
 - c. niet is gebaseerd op een redelijk rendement op investeringen.
9. ACM heeft daarnaast op basis van artikel 27g, tweede lid, Lw de bevoegdheid, ambtshalve of op verzoek van de NLc, bij de vaststelling van de Tarieven correcties aan te brengen in verband met bijzondere omstandigheden.

De wettelijke bepalingen met betrekking tot de overige diensten en taken

10. Onder overige diensten en taken zoals bedoeld in artikel 27a Lw vallen de opleiding en examinering van verklaringhouders (artikel 14a, tweede lid, Scheepvaartverkeerswet; hierna: Swv), het verstrekken van een afschrift uit het loodsenregister (artikel 21, derde lid, Lw) en de afgifte van een EU-verklaring loods (artikel 9, eerste lid onder a, sub 2 Lw).
11. Verklaringhouders zijn de houders van een verklaring van vrijstelling van de loodsverplichting van artikel 10, eerste lid, Swv. De vrijstelling en de verklaring zijn geregeld in artikel 10, tweede lid, Swv en in het Besluit verklaringhouders Scheepvaartverkeerswet.¹ Ingevolge artikel 14a, tweede lid, Swv worden de tarieven voor de kosten van deelname aan de opleidingen en de examens alsmede voor de verstrekking van afschriften uit de krachtens deze wet door de Nederlandse loodsencorporatie bij te houden registers, vastgesteld bij besluit van ACM overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens hoofdstuk VIA Lw.
12. Het loodsenregister wordt door de NLc bijgehouden ingevolge artikel 21 Lw. Het derde lid van deze bepaling attribueert de bevoegdheid tot het vaststellen van de tarieven voor uittreksels uit het register aan ACM. Artikel 11 van de Loodsenregisterverordening² bepaalt dat de gegevens zoals bedoeld in artikel 21,

¹ Besluit van 16 augustus 1995, Stb. 1995, 396, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 11 december 2013, Stb. 553.

² Deze vervordening is vastgesteld in de ledenvergadering van de Nederlandse loodsencorporatie op 17 december 2013 en gepubliceerd in de Staatscourant van 30 december 2013, nr. 36341.

Besluit Openbaar

vierde lid, Lw en in artikel 9, tweede lid, van vorenbedoelde verordening , worden verstrekt aan een ieder die daarom verzoekt tegen het krachtens artikel 21, derde lid, Lw vastgestelde tarief, ter dekking van de daarmee verband houdende kosten.

13. Artikel 22, eerste lid, Lw bepaalt dat degene die beschikt over een ten aanzien van het beroep van registerloods verleende erkenning als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EG-beroepskwalificaties op zijn aanvraag in het loodsenregister wordt ingeschreven indien hij:
- a. beschikt over de geneeskundige verklaringen, bedoeld in artikel 24, eerste lid, onderdeel e, en
 - b. beschikt over een verklaring van toelating, afgegeven door het bestuur van de desbetreffende regionale corporatie.

Ingevolge het derde lid van artikel 22 Lw ontvangt de aanvrager van de inschrijving een verklaring volgens een bij verordening vast te stellen model.

14. Op grond van artikel 9, eerste lid onder a, sub 2, Lw is het verzorgen van de algemene opleiding tot het beroep van registerloods een taak van de NLc. Ingevolge artikel 9, vijfde lid, Lw stelt ACM hiervoor het tarief vast.

Besluit markttoezicht registerloodsen

15. In het Besluit markttoezicht registerloodsen³ (hierna: Bmr) worden onder meer nadere voorschriften gegeven ten aanzien van de andere tarieven dan de loodsgeldtarieven. Deze nadere voorschriften dienen bij het opstellen van het voorstel en de vaststelling van de tarieven in acht te worden genomen.
16. Het eerste lid van artikel 4.11 Bmr bepaalt dat de NLc een voorstel met betrekking tot andere tarieven dan de loodsgeldtarieven tenminste zeventien weken voorafgaand aan de beoogde datum van inwerkingtreding aan ACM zendt.
17. Het voorstel dient ingevolge artikel 4.11, tweede lid, Bmr vergezeld te gaan van een verklaring van een onafhankelijke accountant bedoeld in artikel 393, eerste lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Daarin dient de accountant te verklaren dat het voorstel is opgesteld in overeenstemming met het van kracht zijnde kostentoe rekeningssysteem, bedoeld in artikel 27b Lw.

Eerdere gerelateerde besluiten van ACM

18. Op grond van de Loodsenwet heeft ACM de volgende besluiten genomen die bij de vaststelling van de tarieven voor overige diensten en taken relevant zijn.

³ Besluit van 20 december 2007, Stb. 2007, 561, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 19 juni 2013, Stb. 2013, 235.

Besluit Openbaar

19. Ingevolge artikel 27b, eerste lid, Lw stelt de NLc in het belang van een op de kosten gebaseerde tariefstelling een kostentoerekeningsstelsel (hierna: KTS) vast voor de kosten van de diensten en taken van het Loodswezen.⁴ Dit KTS behoeft de instemming van ACM. Bij besluit van 9 juli 2015 heeft ACM ingestemd met het door de NLc op 2 juni 2015 vastgestelde KTS voor het jaar 2016 tot en met 2018.⁵
20. ACM heeft ingevolge artikel 2.9, zesde lid, Bmr op 23 april 2013 een besluit genomen waarbij de vermogenskostenvoet (ook wel: Weighted Average Cost of Capital) wordt vastgesteld.⁶ Daarbij is de vermogenskostenvoet vastgesteld op 6,5%. Tegen dit besluit heeft de NLc op 4 juni 2013 bezwaar gemaakt. Bij besluit van 22 mei 2014⁷ (hierna: het WACC-besluit) heeft ACM het bezwaar van de NLc gegrond verklaard en de vermogenskostenvoet vastgesteld op 7,8%. Tegen dit besluit is geen beroep ingesteld.

III. Het Tariefvoorstel van de NLc

21. Het Tariefvoorstel heeft betrekking op de volgende Tarieven:
 - het tarief voor deelname aan de opleiding (introductie en verstrekken materiaal) en het examen voor verklaringhouders;
 - het tarief voor de EU-verklaring loods;
 - het tarief voor een afschrift (ook wel: uittreksel) uit het loodsregister.
22. In het Tariefvoorstel wordt in hoofdstuk 2 een onderbouwing gegeven van de ramingen van de kosten voor andere diensten en taken in 2016. De raming van de inkomsten uit overige wettelijke taken is uiteengezet in hoofdstuk 3. Het voorstel bevat daarnaast drie bijlagen waarin de voorgestelde tarieven worden weergegeven (bijlage 1), de onderbouwing van de kostprijs per tarief 2016 wordt gegeven (bijlage 2) en het accountantsverslag (bijlage 3) is opgenomen. In bijlage 1 is voorts een kortingsregeling opgenomen die geldt bij het gelijktijdig examineren van meerdere personen voor het examen voor verklaringhouders.
23. De raming van de kosten die in hoofdstuk 2 is gegeven, komt neer op een totaalbedrag van € 67.000 aan kosten. Deze kosten worden enkel veroorzaakt door de examinering van verklaringhouders: € 49.000 aan kosten wordt gerealiseerd in de regio Rotterdam-Rijnmond, € 13.000 in Amsterdam-IJmuiden en € 5.000 in de regio Scheldemonden. Voor het verstrekken van uittreksels uit het loodsregister en voor de EU-verklaringen loods zijn de geraamde kosten nihil.

⁴ Onder het Loodswezen wordt het geheel verstaan van de registerloodsen verenigd in de Nederlandse Loodsencorporatie, de vier regionale loodsencorporaties (respectievelijk Noord, Amsterdam, Rotterdam-Rijnmond en Scheldemonden) en Nederlands Loodswezen B.V., met inbegrip van het daar in dienst zijnde personeel (Tweede kamer, vergaderjaar 2002-2003, 24 036, nr. 281). Korthedshalve is het Loodswezen de algemene noemer voor de organisaties en samenwerkingsverbanden van zowel de publiekrechtelijke als privaatrechtelijke organisaties. Zie ook Tweede Kamer, vergaderjaar 2006-2007, 30 913, nr. 3, p. 49 en 50.

⁵ Kenmerk ACM/DTVP/2015/203244.

⁶ Kenmerk 104141/118.

⁷ Kenmerk ACM/DTVP/2014/202880.

Besluit Openbaar

24. De raming voor de inkomsten bedraagt voor de examinering van verklaringhouders € 67.000, voor de uittreksels uit het loodsenregister nihil en voor de EU-verklaringen loodsen eveneens nihil.

IV. Beoordeling

Beoordeling accountantsverklaring

25. Bij het Tariefvoorstel is een rapportage van feitelijke bevindingen gevoegd, opgesteld door een onafhankelijke accountant ingevolge artikel 4.11, tweede lid, Bmr.
26. In de rapportage is opgenomen dat de accountant de volgende werkzaamheden heeft verricht:
1. Vaststellen of de onderzochte geprognosticeerde informatie van het Tariefvoorstel als basis heeft gediend voor de door het Nederlands Loodswezen berekende andere tarieven welke zijn opgenomen in het Tariefvoorstel.
 2. Vaststellen of de tarieven voor 2016 zijn opgesteld volgens de geldende tariefstructuur ('NTL').
 3. Vaststellen of het Tariefvoorstel is opgesteld in overeenstemming met de vereisten uit:
 - a. de Loodsenwet, het Besluit Markttoezicht registerloodsen en de Regeling markttoezicht registerloodsen;
 - b. deel 2 van het document "Kostentoekeningssysteem Loodswezen 2016-2018";
 - c. de relevante besluiten van ACM, inclusief de opmerkingen hierbij in hoofdstuk 1 van het Tariefvoorstel.
 4. Vaststellen van de rekenkundige juistheid van de cijfers in het Tariefvoorstel andere tarieven 2016.
27. De accountant heeft vastgesteld dat het Tariefvoorstel is opgesteld in overeenstemming met voornoemde vereisten. Voorts heeft de accountant de rekenkundige juistheid vastgesteld van het cijfermateriaal zoals opgenomen in het Tariefvoorstel.
28. Nu het Tariefvoorstel vergezeld gaat van een verklaring van een onafhankelijke accountant en deze heeft verklaard dat het voorstel is opgesteld in overeenstemming met het van kracht zijnde KTS en geldende wet- en regelgeving, is ACM van oordeel dat hiermee is voldaan aan het bepaalde in artikel 4.11 Bmr.

Besluit Openbaar

Beoordeling artikel 27c, tweede en zevende lid Lw

29. ACM zal ter beoordeling van het gestelde in artikel 27c, tweede en zevende lid, Lw toetsen of de onderbouwde ramingen van de kosten en de omzet voor elke afzonderlijke dienst of taak in het voorstel zijn opgenomen.

Tarieven examinering verklaringhouders

De raming van de kosten

30. In het Tariefvoorstel is een onderbouwing gegeven van de raming van de kosten voor de examinering van verklaringhouders.
31. Met betrekking tot het tarief en de kosten voor de examinering van verklaringhouders heeft de NLc in het Tariefvoorstel aangegeven dat deze uitsluitend betrekking hebben op het verstrekken van de benodigde literatuur en het afnemen van het examen.
32. De geraamde uren van de registerloodsen gemoeid met het examineren van verklaringhouders maken deel uit van de raming van de arbeidsvergoeding indirecte loodsuren, zoals opgenomen in het voorstel Loodsgeldtarieven 2016⁸.
33. In het Tariefvoorstel zijn 447 IPL-uren⁹ tegen een tarief van € 114,79 en 66 uren reizen en wachten tegen een tarief van € 76,54 geraamd. Het totaal van de arbeidsvergoeding voor de indirecte uren bedraagt € 56.000. Tezamen met een opslag voor indirecte kosten van € 11.000 vormt dit een totaalbedrag van € 67.000. Uit het Tariefvoorstel blijkt dat de tarieven voor de IPL-uren en de uren reizen en wachten conform het KTS zijn geïndexeerd.
34. Uit het Tariefvoorstel blijkt dat de uren reizen en wachten forfaitair zijn bepaald, zoals vastgelegd in het KTS. De verhouding tussen inzet loods en de reis- en wachturen is per regio en per verklaringhouder verschillend omdat de inzet en de inzetduur van loodsen per regio varieert.
35. In het Tariefvoorstel is aangegeven dat het merendeel van de kosten van de examinering bestaat uit vaste kosten. Bij deelname van meerdere kandidaten worden kosten over deze kandidaten verdeeld, wat leidt tot lagere kosten per kandidaat. Dit is in de kortingsregeling tot uitdrukking gebracht. De NLc heeft dit nader toegelicht in bijlage 2 van het Tariefvoorstel. De kortingsregeling is ten opzichte van 2015 ongewijzigd.

⁸ Voorstel Loodsgeldtarieven 2016, blz. 36, onder 2.3.5. Arbeidsvergoeding 2016 indirecte uren en blz. 71, onder 4. Raming van de omzet 2016

⁹ IPL staat voor Indirect Productieve Loodstaken; dit zijn taken die niet direct betrekking hebben op het loodsen van zeeschepen, zoals bestuur en management, loodsdienstleider, opleidingen en dergelijke.

Besluit Openbaar

36. In het kader van de beoordeling van het Tariefvoorstel is voorts onderzoek gedaan naar de opslag voor algemene kosten. In paragraaf 7.3.2.1 van het KTS is hierover vermeld:

“Ter dekking van de indirecte kosten vindt een opslag plaats. Het percentage wordt jaarlijks bepaald door de som van de overige regionale en overige landelijke kosten alsmede de overige vermogenskosten uit te drukken als percentage van de totale toerekenbare kosten.”

37. ACM stelt vast dat deze opslag voor algemene kosten van 18,51%, in het Tariefvoorstel opgenomen als “toeslag algemene kosten”, volgens voormelde paragraaf is vastgesteld en derhalve voldoet aan het KTS.
38. De in het Tariefvoorstel opgenomen ramingen en de onderbouwing daarvan komen ACM plausibel voor, terwijl de onderbouwing daarvan ook voldoende inzicht biedt in de samenstelling van de kosten. De wijze van berekening en de onderbouwing daarvan zijn ongewijzigd ten opzichte van eerdere jaren.
39. Gelet op het voorgaande en het accountantsverslag acht ACM de raming van de NLc met betrekking tot de kosten voor de examinering van verklaringhouders aannemelijk. ACM ziet dan ook geen aanleiding om het Tariefvoorstel en de onderbouwing daarvan op dit onderdeel ontoereikend te achten.

De raming van de omzet

40. In hoofdstuk 3 van het Tariefvoorstel is een raming van de inkomsten uit overige wettelijke taken gegeven. Voor de examinering van verklaringhouders zijn de inkomsten geraamd op € 67.000.
41. De raming van de inkomsten uit de examinering van verklaringhouders is blijkens het Tariefvoorstel gebaseerd op het aantal geëxamineerden in 2013 en 2014 en het aantal cursisten dat gelijktijdig examen aflegt.
42. ACM acht, gelet op het voorgaande en het accountantsverslag, de raming van de NLc met betrekking tot de omzet voor de examinering van verklaringhouders aannemelijk. ACM ziet dan ook geen aanleiding om het Tariefvoorstel en de onderbouwing daarvan op dit onderdeel ontoereikend te achten.

Tarieven verstrekken gegevens loodsregister

43. Uit het Tariefvoorstel blijkt dat voor het verstrekken van uittreksels uit het register voor 2016 geen kosten worden voorzien. De afgelopen jaren zijn slechts zeer incidenteel afschriften opgevraagd. Bovendien wordt aangegeven dat het verstrekken van een uittreksel loodsregister een geringe administratieve inspanning vergt: er is geraamd dat dit een administratief medewerker een kwartier tijd kost. Net als in 2015 wordt hiervoor een tarief

Besluit Openbaar

van € 13,00 gehanteerd. Vanwege het incidentele karakter zijn hiervoor geen inkomsten geraamd.

44. Gelet op het voorgaande alsmede op het accountantsverslag acht ACM de raming van de NLc met betrekking tot de kosten en omzet voor het verstrekken van gegevens uit het loodsregister aannemelijk. ACM ziet dan ook geen aanleiding om het Tariefvoorstel en de onderbouwing daarvan op dit onderdeel ontoereikend te achten.

Tarieven EU-verklaringen loodsen

45. Voor de EU-verklaring loodsen worden voor 2016 geen kosten voorzien omdat niet eerder gebruik gemaakt is van de mogelijkheid tot aanvraag van een EU-verklaring. Ook voor 2016 worden geen aanvragen verwacht.
46. Wanneer in 2016 evenwel een aanvraag voor een EU-verklaring wordt gedaan, zal de NLc zorg dragen voor het vereiste programma van opleiding, stage en proeven van bekwaamheid. De te besteden tijd zal per aanvrager verschillen omdat rekening gehouden wordt met het zogenoemde ingangsniveau van de aanvrager. De NLc zal de aanvrager daarom voorcalculatorisch een kostenopgave doen, die wordt gebaseerd op de geraamde uren begeleiding door registerloodsen, vermeerderd met de eerder genoemde opslag van 18,51%. De daarvoor in het Tariefvoorstel opgenomen tarieven per uur zijn in overeenstemming met het KTS. Achteraf wordt op basis van nacalculatie een factuur opgesteld. De kostprijs voor 2016 is € 1.270,00 per dag (acht uur) of een gedeelte daarvan. Hier tegenover zijn geen inkomsten geraamd in verband met het incidentele karakter hiervan.
47. Gelet op het voorgaande alsmede op het accountantsverslag acht ACM de raming van de NLc met betrekking tot de kosten en omzet voor afgifte van een EU-verklaring aannemelijk. ACM ziet dan ook geen aanleiding om het Tariefvoorstel en de onderbouwing daarvan op dit onderdeel ontoereikend te achten.

Redelijkheid, non-discriminatie of kostenoriëntatie

48. Het bovenstaande in aanmerking nemend, geeft het Tariefvoorstel geen indicatie dat de voorgestelde tarieven niet elk afzonderlijk redelijk, non-discriminatoire of kostengeoriënteerd zouden zijn. ACM ziet dan ook geen aanleiding om het Tariefvoorstel en de onderbouwing daarvan op dit onderdeel ontoereikend te achten.

Beoordeling artikel 27g, eerste lid, aanhef en onder a tot en met c Lw

49. Zoals hierboven is aangegeven, is niet gebleken dat de voorgestelde tarieven niet elk afzonderlijk redelijk, non-discriminatoire of kostengeoriënteerd zouden zijn. Het Tariefvoorstel is gebaseerd op de kosten. ACM heeft daarnaast geen indicaties dat het voorstel in onvoldoende mate bijdraagt aan het bereiken van de meest efficiënte werkwijze van registerloodsen en de productiviteit en kwaliteit van de

Besluit Openbaar

loodsdienstverlening. Ten slotte is ACM niet gebleken dat het voorstel niet gebaseerd is op een redelijk rendement op investeringen. ACM ziet daarom geen aanleiding om de tarieven, gelet op het bepaalde in artikel 27g, eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, Lw in afwijking van het voorstel vast te stellen.

Tarieven examens verklaringhouders regio Scheldemonden

50. Conform het Scheldereglement¹⁰ vallen de Westerschelde en het kanaal van Gent naar Terneuzen en de daaraan gelegen Nederlandse havens onder de loodsplicht van dit reglement. De Oosterschelde en de overige vaarwateren in de regio Scheldemonden vallen onder de loodsplicht van artikel 10 Svw. De door ACM vastgestelde tarieven voor examinering van verklaringhouders gelden slechts voor verklaringen die zien op vaarwater dat valt onder de Svw.

Conclusie

51. Nu het Tariefvoorstel voldoet aan de daaraan bij of krachtens de Lw te stellen eisen zal ACM de tarieven conform het Tariefvoorstel vaststellen.

V. Besluit

52. De Autoriteit Consument en Markt:

- I. besluit om de Tarieven voor het kalenderjaar 2016 vast te stellen conform het Tariefvoorstel;
- II. stelt op basis van artikel 27f, tweede lid, Lw de Tarieven voor het kalenderjaar 2016 als volgt vast:

A. Examinering verklaringhouders

<i>Regio</i>	<i>Tarief per verklaringhouder</i>
Noord (Delfzijl Eemshaven en Harlingen Terschelling)	€ 5.442
Amsterdam-IJmond (Amsterdam-IJmuiden en Den Helder)	€ 4.421
Rotterdam-Rijnmond	€ 5.442
Scheldemonden (Wetschepen), voor zover niet vallende onder het Scheldereglement	€ 4.557

Indien gelijktijdig meerdere personen deelnemen geldt de volgende kortingsregeling op bovenstaande tarieven:

¹⁰ Het Scheldereglement is de Bijlage bij het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Vlaams Gewest tot herziening van het Reglement ter uitvoering van artikel IX van het Tractaat van 19 april 1839 en van hoofdstuk II, afdelingen 1 en 2, van het Tractaat van 5 november 1842, zoals gewijzigd, voor wat betreft het loodswezen en het gemeenschappelijk toezicht daarop, Trb. 1995, 48, laatstelijk gewijzigd bij de Verdragen van 21 december 2005 tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest inzake het gemeenschappelijk nautisch beheer in het Scheldegebied (Trb. 2005, 312, inwerkingtreding Trb. 2008, 184) en inzake de beëindiging van de onderlinge koppeling van de loodsgeldtarieven (Trb. 2005, 328, inwerkingtreding Trb. 2008, 192).

Besluit Openbaar

Gelijktijdig 2 cursisten:	40% korting op basistarief
Gelijktijdig 3 cursisten:	55% korting op basistarief
Gelijktijdig 4 of meer cursisten:	60% korting op basistarief

B. Verstrekken van gegevens uit het loodsregister

Uittreksel uit het loodsregister	€ 13
----------------------------------	------

C. EU-verklaring registerloods

Aanpassingsstage	€ 1.270 per dag
Proeve van bekwaamheid landelijk loodsexamen	€ 1.270 per dag
Proeve van bekwaamheid regionaal loodsexamen	€ 1.270 per dag
Aanvullende proeve van bekwaamheid landelijk loodsexamen	€ 1.270 per dag
Aanvullende proeve van bekwaamheid regionaal loodsexamen	€ 1.270 per dag

10/10

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.

drs. M.A. te Velthuis
Teammanager Telecom, Vervoer en Post

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij ACM, Directie Telecom, Vervoer en Post, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In het bezwaarschrift kan de indiener op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht ACM verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.